

Teplárny modernizují rozvody tepla. A spoří

Dodavatelé dálkového tepla nahrazují dožívající parovody hospodárnějšími horkovodními nebo teplovodními rozvody. Jen letos vymění v deseti městech téměř 18,5 km tras parních rozvodů.

Tento trend by se měl s podporou z evropských i domácích fondů v dalších letech ještě urychlit. „Doufám, že bude akcelarovat,“ věří Martin Hájek, ředitel Teplárenského sdružení ČR. „Teplárnám je někdy vyčítáno, že o modernizaci rozvodů tepla dostatečně nepečují. Letošní rok ukazuje, že to není pravda a výměna zastaralých parovodů běží na plné obrátky.“ Náhrada modernějšími rozvody, v nichž místo páry přenáší teplo voda, přináší citelné snížení ztrát tepla. Výsledkem je dlouhodobé udržení ceny tepla na konkurenceschopné úrovni. Ztráta tepla se sníží zhruba o dvě třetiny, průměrně o 6 000 GJ za rok na kilometr trasy. Při náhradě 1 km parovodu za horkovod se tak sníží emise CO₂ z uhlerné teplárny asi o 600 tun za rok a z plynové teplárny pak o 336 tun. Nové předizolované potrubí má životnost minimálně 30 až 40 let a po jeho zprovoznění může výroba tepla klesnout o celou osminu. Stejnou měrou se sníží spotřeba paliva, což se projeví i ve zlepšení kvality ovzduší. Výměna rozvodů navíc přináší pracovní místa jak ve stavebnictví, tak v průmyslu.

Letos proběhly významné akce náhrady starých parovodních sítí v různých městech po republice. V Olomouci, Františkových Lázních, Ostrově nad Ohří, Náchodě, Praze, Písku, Brně, Karlových Varech či Planě nad Lužnicí. Nebo třeba v Českých Budějovicích, kde přestavba parovodů na horkovodní systémy započala již v roce 2006. Dnes je pilířem dlouhodobé koncepce rozvoje Teplárny České Budějovice na roky 2013 až 2025, jejímž cílem je moderní, úsporná a ekologická výroba a distribuce tepelné energie za předvídatelné a dlouhodobě udržitelné ceny. Celková proinvestovaná částka za výměnu parovodů se bude na jihu Čech blížit téměř půl miliardě korun, ale část nákladů pokrývají dotace ze SFŽP a Evropské investiční banky. „Původní parovodní potrubí bylo dimenzováno hlavně pro zásobování průmyslových podniků v době před třiceti a více lety. Dnes už nesplňuje požadavky na tepelné ztráty, ani spolehlivost,“ potvrzuje Martin Žahourek, místopředseda představenstva českobudějovické teplárny a dodává: „V Českých Budějovicích byla původně vybudována pouze parovodní síť v délce více než 125 km. V současnosti provozujeme 103,3 km parovodů a 17,8 km zrekonstruovaných horkovodů. Jen v letošním a příštím roce dojde ke zprovoznění dalších 3 115 metrů nových horkovodů a v následujícím období jsou v plánu rekonstrukce dalších úseků o délce více než 4 kilometru.“

V Olomouci zase teplárenská společnost Dalkia Česká republika završila na začátku září rozsáhlý projekt sahající až do roku 1998. Položením poslední části potrubí totiž dokončila náročnou rekonstrukci více než 60 km rozvodných

sítí parovodů a jejich přeměnu na moderní horkovody. Olomouc se díky tomu stala moderním městem s plně rozvinutou horkovodní tepelnou sítí. Kromě zvýšení spolehlivosti dodávek tepla tu došlo ještě k jedné významné věci – ke zlepšení životního prostředí. „Letos dokončená, poslední etapa, přinesla výměnu 4384 metrů potrubí. V předchozích etapách jsme vystavěli 56 447 metrů,“ přibližuje Jan Myšík, ředitel Regionu Střední Morava společnosti Dalkia ČR. Díky modernizaci potrubí bude dodávkami tepla zásobováno 21 významných klientů jako Fakultní nemocnice Olomouc, Vazební věznice, Okresní soud, některá sportovní zařízení a další. Cena jen

Celkové náklady na rekonstrukce rozvodů v teplárnách přesáhly půl miliardy korun – ilustrační foto

za přechod poslední větve činila na Hané asi 103 milionů korun, z čehož přibližně třetina byla spolufinancována Fondem soudržnosti Evropské unie a Operačním programem pro životní prostředí. Poslední úpravy budou provedeny v listopadu.

Století páry končí i v Ostrově, kde jdou stejným směrem. Projekt byl odstartován už na přelomu milénia a stál řádově stovky milionů korun. Na podzim letošního roku by měl být přechod na horkovodní vytápění hotov z 90 procent. Nejnáročnější fáze město teprve čeká. „V příštím roce je na řadě poslední a nejnáročnější úsek, přibližně dvoukilometrový hlavní přívaděč z teplárny do centra města,“ říká ředitel Radek Havlan, ředitel Ostrovské teplárenské, pro niž to bude největší projekt v její novodobé historii. „Zpočátku jsme mohli využít dotace z programu Phare, později ale dotační zdroje vyschly. Až nyní se dotační politika státu

změnila, takže máme znovu šanci.“ Společnost tak může financovat až 60 % nákladů z dotací. Tahle investice se vyplatí. Předpokládaná životnost dokončovaných rozvodů může být až další půlstoletí. Během té doby budou mít místní obyvatelé klid.

Jen v teplárnách, které jsou členy Teplárenského sdružení ČR, se letos vyměnilo celkem 18,5 km tras tepelných rozvodů. Celkové náklady přesáhly půl miliardy korun. V příštím roce se na výměnu dalších parovodů chystají i ve Strakonici, Přerově nebo Ostravě. Modernizují se i tepelné rozvody v hlavním městě. „Obnova teplárenských sítí v oblasti pražských Holešovic zvyšuje komfort dodávek tepla,“ říká Radek Ježdík, tiskový mluvčí Pražské teplárenské. „Původní parovody, které byly v některých úsecích staré i 70 let a významně se na nich podepsaly povodně, byly vyměněny za moderní předizolované horkovodní potrubí. To umožňuje postupné přepojování Holešovic na tepelný napáječ Mělník-Praha, kterým do metropole proudí teplo z ekologické kogenerační výroby tepla a elektřiny v mělnické elektrárně,“ dodává Ježdík.

Dalším příkladem je Brno, kde tamní teplárny zahájily výměnu desítek parovodů už před čtyřmi lety. Čekalo se hlavně na vybudování podzemních kolektorů v centru města. „Cílem rozsáhlého projektu je snižování tepelných ztrát v distribuční soustavě a ve výměňkových stanicích. Jen letos jsme vyměnili dalších sedm kilometrů parních tras,“ konstatuje Petr Fajmon, generální ředitel Tepláren Brno. Projekt je naplánován až do roku 2020 a vyžádá si téměř půldruhé miliardy korun. I tady to pro společnost znamená největší investici v její historii.

Přestavbu na horkovody provádí i energetická společnost ČEZ Teplárenská. Loni skoncovala s esteticky nehezky nadzemním parovodním potrubím na Sokolovsku, směřujícím přes Bukovany do Habartova, a místo něj už do země zapala mnohem úspornější horkovod, který ji stál přes 60 milionů korun. Důvod výměny ale není estetický, nýbrž ekonomický. Projekty přechodu páry na efektivnější horkovody realizovala ČEZ Teplárenská v letech 2012 až 2013 také v jiných regionech, například v severočeské Bílině nebo v Trutnově.

Tepelné ztráty obecně při distribuci tepla ke konečným odběratelům výrazně klesají. Místo páry totiž putuje v potrubí k městským výměníkům jen horká voda. Modernizace tepelných rozvodů tak postupuje napříč celou republikou a přináší efektivitu i výrazné úspory. Výhodou vody oproti páře je také lepší udržování rovnováhy mezi výrobou a spotřebou tepla, která rovněž přispívá ke snižování ztrát.

(red)